

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 19 päivänä kesäkuuta 2023

868/2023

Valtioneuvoston asetus valtionavustuksesta ruokaketjun toiminnan edistämiseksi

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään valtionavustuslain (688/2001) 8 §:n ja valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) 7 c §:n nojalla, sellaisena kuin niistä jälkimmäinen on laissa 689/2001:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään valtion talousarvion mukaisen ruokaketjun kehittämiseen tarkoitetun valtionavustuksen myöntämisestä ja käyttämisestä.

2 §

Avustuksensaaja

Avustusta voidaan myöntää yrityksille ja muille yhteisöille.

Avustusta voidaan myöntää tiettyjen maa- ja metsätalouselämyksen ja maaseutuelämyksen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EU) N:o 2022/2472, jäljempänä *maa- ja metsätalouselämyksen ja maaseutuelämyksen ryhmäpoikkeusasetus*, 1 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuille maatalouden alkutuotannon, maataloustuotteiden jalostuksen tai maataloustuotteiden kaupan pitämisen alalla toimiville mikro-yrityksille ja pienille ja keskisuurille yrityksille. Maa- ja metsätalouselämyksen kehitystyöhön liittyviin hankkeisiin ei sovelleta 1 artiklan 1 kohdan a alakohtaa.

Avustusta ei myönnetä maa- ja metsätalouselämyksen ja maaseutuelämyksen ryhmäpoikkeusasetuksen 1 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuille yrityksille, joilta Euroopan komission päätöksen nojalla peritään takaisin sääntöjenvastaista ja sisämarkkinoille soveltumatonta tukea. Avustusta ei myöskään myönnetä maa- ja metsätalouselämyksen ja maaseutuelämyksen ryhmäpoikkeusasetuksen 1 artiklan 5 kohdassa tarkoitetuille vaikeuksissa oleville yrityksille.

3 §

Avustettavat hankkeet

Avustusta voidaan myöntää laajoihin, valtakunnallisiin ruokaketjun toiminnan edistämishankkeisiin, joiden kesto on enintään kolme vuotta.

4 §

Avustettavia hankkeita koskevat yleiset vaatimukset

Terveellisten ruokailutottumusten edistämiseen liittyviin hankkeisiin voidaan myöntää avustusta, jos hankkeissa noudatetaan elintarvikkeita koskevista ravitsemus- ja terveysväitteistä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1924/2006, valtion ravitsemusneuvottelukunnan ravitsemus- ja ruokasuosituksia sekä valtioneuvoston periaatepäätöstä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisestä 2030.

Jäsenyys avustuksensaajana toimivassa yhteisössä ei saa olla edellytyksenä hankkeeseen liittyvien palvelujen saamiselle.

5 §

Avustuksen myöntämisen esteet

Avustusta ei myönnetä, jos hakija:

1) ei ole merkittynä ennakkoperintälain (1118/1996) 25 §:ssä tarkoitettuun ennakkoperintärekisteriin;

2) on laiminlyönyt verotusta koskevan ilmoittamisvelvollisuuden;

3) on asetettu konkurssiin tai yrityssaneeraukseen tai näitä koskeva asia on vireillä tuomioistuimessa.

Avustusta ei myönnetä myöskään, jos hakijalla on verotustietojen julkisuudesta ja salsapidosta annetun lain (1346/1999) 3 a luvussa tarkoitettuun verovelkarekisteriin merkittyjä verovelkätietoja tai maksamattomia veroja perittävänä ulosotossa.

6 §

Avustettava toiminta

Avustusta voidaan myöntää ja käyttää tietämyksenvaihtoon ja tiedotusta koskeviin toimiin edellyttäen, että toiminta on maa- ja metsätalousalan ja maaseutualueiden ryhmäpoikkeusasetuksen 21 artiklan mukaista.

Avustusta voidaan myöntää ja käyttää maataloustuotteiden menekinedistämistöimiin edellyttäen, että toiminta on maa- ja metsätalousalan ja maaseutualueiden ryhmäpoikkeusasetuksen 24 artiklan mukaista.

Avustusta voidaan myöntää ja käyttää maatalousalan kehitystyöhön edellyttäen, että toiminta on maa- ja metsätalousalan ja maaseutualueiden ryhmäpoikkeusasetuksen 38 artiklan mukaista.

7 §

Avustuksen määrä

Myönnettävän avustuksen enimmäismäärä on 80 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

8 §

Hyväksyttävät kustannukset

Avustusta voidaan myöntää avustettavista toimista aiheutuviin tarpeellisiin ja kohtuullisiin toteuttamiskustannuksiin. Tietämyksen siirron ja tiedotusta koskevien toimien hyväksyttävistä kustannuksista säädetään maa- ja metsätalousalan ja maaseutualueiden ryhmäpoikkeusasetuksen 21 artiklan 3 kohdassa. Maataloustuotteiden menekinedistämistöimiin hyväksyttävistä kustannuksista säädetään maa- ja metsätalousalan ja maaseutualueiden ryhmäpoikkeusasetuksen 24 artiklan 4 ja 5 kohdassa. Maatalousalan kehitystyön hy-

väksyttävistä kustannuksista säädetään maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden ryhmäpoikkeusasetuksen 38 artiklan 7 kohdassa.

Avustusta voidaan myöntää 1 momentissa tarkoitettujen kustannusten arvonlisäveron osuuteen, jos avustuksen saaja esittää verottajalta saadun todistuksen tai muun luotettavan selvityksen siitä, ettei kyseiseen toimintaan liittyviä kustannuksia voida vähentää avustuksen saajan toiminnassa.

Yleishallinnon kulut ja muut hankkeelle jaettavat kustannukset voidaan hyväksyä vain siltä osin kuin ne aiheutuvat hankkeen toteuttamisesta.

9 §

Hyväksyttävien kustannusten rajoitukset

Avustusta ei myönnetä kustannuksiin, jotka johtuvat:

- 1) edustusmenoista;
- 2) rahoituskuluista;
- 3) kustannuksista, jotka aiheutuvat avustuksensaajan tavanomaiseen liiketoimintaan kuuluvasta toiminnasta;
- 4) luontaisetuina suoritettavista kuluista;
- 5) muista kuin 1–4 kohdassa tarkoitetuista, niitä vastaavista hakumenettelyssä erikseen rajatuista menoista.

Avustusta ei myönnetä maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden ryhmäpoikkeusasetuksen 21 artiklan 3 kohdan c ja d alakohtien eikä 38 artiklan 7 kohdan c alakohtien mukaisiin kustannuksiin.

Palkkaus- ja palkkiokustannuksista ei hyväksytä määrää, joka ylittää alalla maksettavien palkkojen ja palkkioiden tason.

Materiaalit ja välineet on vuokrattava, jollei niiden hankkiminen ole vuokraamista edullisempaa.

Matkakustannuksina hyväksytään enintään valtion matkustussäännön mukainen verovapaa korvaus.

Avustusta ei myönnetä ennen valtionavustuspäätöksen antamista syntyneisiin kustannuksiin.

10 §

Avustuksen hakeminen

Avustusta haetaan erikseen ilmoitettavana ajankohtana. Avustusta on haettava ennen hankkeen toteuttamisen aloittamista.

Hakemuksessa tulee esittää seuraavat tiedot:

- 1) hakijan ja mahdollisen valtionavustuslain (688/2001) 7 §:n 3 momentissa tarkoitettujen avustuksen siirron saajan yhteystiedot ja vastuuhenkilöt;
- 2) hakijan toimintasuunnitelma ja vahvistettu talousarvio sille vuodelle, jolle avustusta haetaan;
- 3) haettavan avustuksen suuruus ja selvitys hankkeeseen haetuista muista julkisista tuista;
- 4) tiedot hakijan kolmena edellisellä vuonna vastaaventyypisiin hankkeisiin saamista julkisista avustuksista;
- 5) hankesuunnitelma;
- 6) pyydettyä hakijan viimeksi päättynyttä tilikautta koskeva toimintakertomus, tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus.

Hankesuunnitelmassa tulee esittää seuraavat tiedot:

- 1) hankkeen tavoitteet, niiden toteutumisen seuranta- ja käytettävät mittarit;
- 2) hankkeen toteuttamistapa, toteuttajatahot ja niiden välinen työnjako;

- 3) hankeyhteistyö;
- 4) hankkeen kohderyhmät ja aikataulu;
- 5) hankkeen rahoitussuunnitelma ja talousarvio toiminnoittain eriteltynä;
- 6) hankeviestintä sekä hankkeen tulosten julkaisu- ja hyödyntämissuunnitelma;
- 7) hankkeen tuotosten käyttö hankkeen päätyttyä;
- 8) arvio henkilötyövuosista.

11 §

Selvitys valtionavustuksen käytöstä

Avustuksensaajan on annettava valtionapuviranomaiselle selvitys avustuksen käytöstä kolmen kuukauden kuluessa avustettavan toiminnan päättymisestä.

Selvityksessä tulee esittää seuraavat tiedot:

- 1) selvitys hankkeen toteuttamistavasta ja sen tavoitteiden toteutumisesta hakemuksessa ilmoitettujen mittarien mukaisesti;
- 2) selvitys avustuksen käytöstä hakemuksen mukaisen talousarvion erittelyn mukaisesti;
- 3) näyte kaikesta avustuksella rahoitetusta aineistosta;
- 4) selvitys hankintojen tarjouskilpailu- ja valintamenettelyistä;
- 5) tilintarkastajan lausunto siitä, onko avustus käytetty avustuspäätöksen mukaisesti ja siitä, ovatko avustuksen myöntäjälle annetut tiedot varojen käytöstä yhtäpitävät avustuksensaajan kirjanpidon kanssa.

Mikäli avustusta siirretään, tulee valtionapuviranomaiselle toimittaa selvitys avustuksen siirrosta ja tätä koskevan sopimuksen jäljennös sekä 2 momentin mukaiset tiedot myös siirronsaajan osalta.

12 §

Kirjanpito

Avustuksen saajan ja mahdollisen avustuksen siirronsaajan tulee pitää hankkeesta kirjanpitolain (1336/1997) mukaista kirjanpitoa erillisellä kustannuspaikalla tai muulla tavalla siten, että avustuksen käytön valvonta on vaikeudetta mahdollista. Avustuksen saajan on säilytettävä kaikki avustettavan hankkeen toteuttamiseen liittyvät tositteet kirjanpitolain mukaisesti.

13 §

Avustuksen maksaminen

Avustus maksetaan kolmessa erässä. Kahden ensimmäisen erän suuruus on 40 prosenttia ja viimeisen erän 20 prosenttia myönnetystä avustuksesta. Valtionavustuksen lopullinen määrä vahvistetaan toteutuneiden hyväksyttävien kustannusten perusteella. Avustuksen viimeinen erä maksetaan sen jälkeen, kun Ruokavirasto on hyväksynyt 11 §:n mukaisen selvityksen.

14 §

Viranomaiset

Ruokavirasto vastaa avustuksen hakemiseen, myöntämiseen ja maksamiseen liittyvistä valtionapuviranomaistehtävistä. Maa- ja metsätalousministeriö ohjaa käsittelyä antamalla haun valmistelun linjaukset ja vahvistamalla hankekohtaisen käyttösuunnitelman.

15 §

Käyttösuunnitelman valmistelu

Maa- ja metsätalousministeriö antaa vuosittain Ruokavirastolle ruokaketjun kehittämisen määrärahan hankekohtaisen käyttösuunnitelman, jäljempänä *käyttösuunnitelma*, valmistelun linjaukset ja alustavan määrärahaehyksen seuraavalle vuodelle.

Ruokavirasto laatii maa- ja metsätalousministeriölle ehdotuksen seuraavan vuoden ruokaketjun kehittämisen määrärahan käyttösuunnitelmaksi. Käyttösuunnitelma laaditaan hankekohtaisena ja siihen sisältyvät avustus- ja sopimusehdot.

16 §

Käyttösuunnitelman sisältö

Käyttösuunnitelmaan on sisällytettävä:

- 1) selvitykset hankkeista ja hankekokonaisuuksista ja niiden toteuttajista sekä toteutus-aikatauluista;
- 2) selvitykset hankkeiden ja hankekokonaisuuksien toteuttamisesta kyseessä olevana vuonna aiheutuvista kustannuksista;
- 3) selvitykset seuraaville vuosille jatkuvien hankkeiden ja hankekokonaisuuksien toteuttamisesta aiheutuvista kustannuksista.

17 §

Käyttösuunnitelman vahvistaminen

Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa käyttösuunnitelman ja antaa sitä koskevan toimeenpanopäätöksen.

18 §

Käyttösuunnitelman toimeenpano

Ruokavirasto antaa maa- ja metsätalousministeriölle vuosittain selvityksen määrärahan käytöstä ja hankkeiden toteutuksesta.

19 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2023.

Tämän asetuksen mukaista avustusta voidaan myöntää 30 päivään kesäkuuta 2030.

Tällä asetuksella kumotaan valtioneuvoston asetus valtionavustuksesta ruokaketjun toiminnan edistämiseksi (680/2014)

Helsingissä 15.6.2023

Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen

Erityisasiantuntija Ilona Rauhanen